

Møde i Globalt Fokus' styregruppe

Dato: torsdag d. 23. maj kl. 12.30-15.30

Sted: Globalt Fokus, Rysensteensgade 3, kld., lokale "Undergrunden"

Tilstede: Rasmus Stuhr Jakobsen (CARE), Lars Koch (Oxfam Danmark), Jeef Bech (CISU), Mads Klæstrup Kristensen (SOS Børnebyerne), Kathrin Wessendorf (IWGIA), Signe Lund Christensen (DUF), Eva Grambye (Dansk Flygtningehjælp), Vibe Klarup (Amnesty International), Kristine Mærkedahl Jensen (Sex & Samfund), og Line Brøgger Kjærgaard (DH).

Fraværende: Jesper Højberg (IMS), Marianne Kress (Red Barnet), Jakob Kronik (Verdens Skove), Susanne Branner (LGBT+ Danmark) og Jonas Nøddekær (Folkekirkens Nødhjælp).

Fra sekretariatet: Mette Müller Kristensen (direktør), Katrine Skamris (økonomi- og administrationschef) og Sarah Wolf (ledelseskonsulent og referent) samt Emma Byrne (Teamleder: Engagement og læring, deltog under punkt 1-4) og Rebekka Blomqvist (Teamleder: Politik og analyse, deltog under punkt 1-4 samt 7).

Derudover deltog Charlotte Slente (Dansk Flygtningehjælp) og Mattias Söderberg (Folkekirkens Nødhjælp) under punkt 7.

Referat

	Punkt	Ansvarlig	Formål
1	Godkendelse af dagsorden	Rasmus Stuhr Jakobsen	Godkendelse
	Rasmus bød velkommen, og orienterede om at Mattias Söderberg og Charlotte Slente, civilsamfundsrepræsentanter i Udviklingspolitisk Råd (UPR) ville deltage sidst i mødet, og at Emma og Rebekka fra sekretariatet var med i starten af mødet.		
2	Referat(er) fra sidste møde(r)	Rasmus Stuhr Jakobsen	Orientering
	Rasmus fortalte at referatet fra sidste møde i Styregruppen (SG) var godkendt skriftligt. Der var ingen bemærkninger.		
3	Siden sidst	Rasmus Stuhr Jakobsen og Mette Müller Kristensen	Orientering
	<p><u>Aktuelle politiske processer</u></p> <p>Rebekka gav en opdatering af Globalt Fokus' (GF) politiske arbejde med de geopolitiske notater ifm. regeringens plan for styrket engagement i Afrika (Afrikaplanen), og nu så frem mod Europa-Parlamentsvalget (EP-valget) og det efterfølgende arbejde med en ny EU Kommission, Folkemødet og den kommende udviklingspolitiske strategi.</p> <p>Afrikaplan: Ift. den konkrete proces fortalte Rebekka, at arbejdet nu ligger i Udenrigsministeriet (UM). I det politiske advocacy-arbejde havde der, udover de fire notater, også været rundbordssamtaler med UM, et større event i Folketinget samt et godt møde med Dan Jørgensen, hvor Vibe og Jonas også havde deltaget. Rebekka uddybede at ministeren var glad for de konkrete anbefalinger, og havde talt meget om EU og Danmarks position i verden.</p> <p>SG spurgte om der blev talt finansiering på mødet med ministeren, hvortil Rebekka svarede at det var blevet drøftet og at både udviklingsbistanden og andre finansieringsmekanismer ville komme i spil. Mobilisering af privatsektoren og innovativ finansiering blev ligeledes drøftet.</p>		

EP-valg: Rebekka fortalte at der ifm. EP-valget skulle nedsættes en ny kommission, og at Globalt Fokus ville bidrage til processen igennem CONCORD Europe især.

I forbindelse med EU-formandskabet i efteråret 2025 forventede GF nye midler til at styrke arbejdet med netop civilsamfundets arbejde og positionering i en europæisk sammenhæng, i tæt samarbejde med CONCORD Europe, samt den polske og cypriske platform.

SG drøftede *blended finance* og koblingen til den grønne dagsorden, og pegede på vigtigheden af civilsamfundets tilstedeværelse, hvor der er danske bistandsmidler. Store investeringer krævede også civilsamfundsinitiativer om f.eks. fattigdomsbekæmpelse. SG understregede civilsamfundets rolle og vigtighed her, og opfordrede til at lave høringsvar.

SG opfordrede sekretariatet til også aktivt at anvende Team Europe Initiativer og Global Gateway som indgang til at arbejde med EU og særligt ift. samarbejdet med Afrika. ESG-initiativet er en forpligtelse for virksomheder, og det kunne bruges som en løftestang.

Udviklingspolitisk strategi: GF's arbejde ifm. udviklingspolitisk strategi ville bygge videre på det arbejde, der allerede var lavet, herunder de geopolitiske notater, positioner i arbejdsgrupperne og eventuelt koblet med en analyse af skillevejene i udviklingspolitik og med fokus på inddragelse af stemmer fra Syd. Sekretariatet oplevede allerede stor interesse blandt medlemmer, og GF ville forsøge at favne så bredt som muligt. Forventningen er, at UM vil starte arbejdet efter sommerferien med en deadline i sommeren 2025, hvor Fælles om Verden-strategien udløber.

SG anbefalede det nyeste nummer af tidsskriftet "Samfundsøkonomen", der indeholdt flere relevante artikler fra forskellige aktører, og kunne give et indtryk af nogle af strømningerne.

SG takkede for et godt bilag og en god oversigt over de aktuelle politiske processer.

Arbejdsgrupper

Emma tog ordet, og fortalte at SG havde modtaget et bilag med oversigt over GF's nuværende arbejdsgrupper og øvrige typer af medlemskoordinering. Sekretariatet er i gang med en større analyse af medlemskoordinering, og hvordan GF bliver bedre til dette, som SG ville blive præsenteret for på seminaret til september.

SG kvitterede for overblikket, og fandt det meget nyttigt. Dog kunne flere forkortelser godt have været skrevet ud. Det var SG's indtryk at mange grupper fungerede godt, og anbefalede at man så på om de nuværende grupper stadig var relevante. F.eks. kunne arbejdsgruppen for ligestilling måske udvides til intersektionalitet mere bredt.

Mette tilføjede, at SG ville blive præsenteret for analysearbejdet og inviteret med ind i de strategiske overvejelser, men at det ikke i udgangspunktet er SG's mandat at opstarte, udvide eller nedlægge arbejdsgrupper.

Øvrig orientering

Til sidst havde Mette en række mindre orienteringspunkter:

- GF's nye strategi var blevet trykt, og SG's medlemmer var velkomne til at tage et eksemplar.
- GF havde deltaget i civilsamfundstopmødet i Nairobi, der var gået rigtig godt. Advisory boardet under det Digitale Demokratiinitiativ (DDI) var ligeledes til stede.
- Mette og Emma havde deltaget i Forus' generalforsamling i Botswana med ca. 70 andre platforme fra hele verden. Det var især *shrinking civic space* og fremtiden (*shift the power* og *decolonising aid*), der fyldte i samtaler og program.
- Claim Your Space (CYS) bevillingen har modtaget yderligere tilsagn på 15 mio. fra 2024-2026, og med mulighed for at søge til alle lande på OECD DACs liste.
- GF havde ansøgt om et EU *precedency project* sammen med Cypern og Polen (som er sammen med Danmark i den kommende EU-formandskabstrio) samt CONCORD Europe. Fokus i ansøgningen var bl.a. på klima og rettigheder op til COP30, klima og udviklingsbistand på europæisk niveau, generelt det finansielle område (*well being economy*, det kommende EU-budget) samt kapacitetsopbygning (f.eks. studieture til EU, og for GF's medlemmer). Projektets aktiviteter ville peake for GF og medlemmer under Danmarks formandskab i efteråret 2025.
- På Folkemødet i år ville GF ikke længere være en del af Verdensmålstellet, men havde mange andre events i støbeskeen. Den fulde liste over events ville blive delt, når de sidste detaljer kom på plads.

4	Magtbalancer	Emma Byrne	Drøftelse
<p>Rasmus indledte drøftelsen om magtbalancer, og fortalte at formålet var at få en temperaturmåling på, hvor GF skal positionere sig, og hvilke mulige initiativer, GF skal tage.</p> <p>Emma præsenterede derefter et oplæg om magtbalancer, som tog udgangspunkt i GF's strategi og det medfølgende bilag til punktet. Det var nyt, at arbejdet med at udfordre magtbalancer med den nye strategi nu stod så tydeligt og med reference til strategiens værdier; mod, progressivitet, respektfuldhed, mangfoldighed og integritet.</p> <p>Diskussionen om at udfordre magtbalancer var ikke ny i sig selv, men der var nye strømninger. Lokalisering og lokalt lederskab var blevet mere mainstream, og mange, inkl. UM, var begyndt at arbejde med det. Sideløbende havde der været andre lignende strømninger som f.eks. Black Lives Matter, MeToo, strukturel racisme og afkolonisering. Internationalt og geopolitisk udfordres den magt, vi i vores del af verden har taget for givet. Emma ridsede de aktuelle bevægelser op – f.eks. Sida, der havde stoppet strategiske partnerskabsaftaler i Sverige, og de forskellige reaktioner herpå. Det havde overrasket mange, at det Globale Syd bød det velkomment og skubbede på for et systemskifte.</p> <p>Afslutningsvist præsenterede Emma to spørgsmål til drøftelse, og ridsede et kontinuum op for hvordan GF skal agere mellem yderpolerne; at ligge i slipstrømmen vs. at indtage fortroppen.</p> <p>SG kvitterede for et godt og meget relevant oplæg. SG drøftede strømningerne, herunder også de mere interne bevægelser i deres egne partnerskaber og internationale føderationer. Magt blev anerkendt som allestedsnærværende, og der var stor anerkendelse af ønsket om og arbejdet med at udligne magt(u)balancen.</p> <p>Der var generelt en opfattelse af, at det primært var internationale og nordbaserede CSO'er, for hvem denne dagsorden fyldte. Der var samtidig en følelse af, at systemet omkring udviklingsbistanden, som vi kender den i dag, langsomt var ved at smuldre. <i>Worst case scenario</i> ville være at civilsamfundet i Nord og Syd blev splittet med det nuværende internationale magtforhold. Det blev fremhævet, at det netop var i partnerskaber og ved at samarbejde, at civilsamfundet i Nord og Syd kunne finde hinanden, og at det var dér, der kunne stilles de nødvendige krav, udvikles en ny retning og kapacitetsudvikle hinanden. SG så en mulighed i at GF arbejdede videre med at bringe viden på tværs af både Nord-Syd og Øst-Vest, og en tydeligere rolleafklaring for forskellige aktører, særligt for nordbaserede og internationale CSO'er, men også FN, for at undgå førnævnte splittelse.</p> <p>SG så det yderst nødvendigt at skabe et nyt narrativ om udviklingsbistanden, civilsamfundets og nordbaserede CSO'ers, herunder GF's, <i>added value</i>. Det var vigtigt, at en sådan ny fortælling ikke handlede om penge (som førsteprioritet), men derimod om solidaritet – noget fremtidigt og visionært.</p> <p>Emma opsummerede drøftelsen, og fortalte at GF indtil videre havde lagt sig i slipstrømmen, og endnu ikke underskrevet noget. Vurderingen var, at GF pt. var godt positioneret ift. forskellige alliancer og positioner, og GF ville undersøge, om der kunne samarbejdes og bygges bro mellem de forskellige aktører.</p> <p>Mette rundede punktet af, og takkede SG for deres input. Det lå godt i forlængelse af den lignende drøftelse under SG's seminar i 2023, og bidrog til at give legitimitet til GF's arbejde på dette område. Mette så tre spor i det videre arbejde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donorer, FN, <i>funding</i> samt civilsamfundet i Nord som intermediary og operationel aktør i Syd. • Et nyt narrativ, nordbaserede CSO'ers <i>added value</i>, rolle og legitimitet samt gensidige bidrag i partnerskaber. • GF's arbejde i forskellige alliancer og en evt. rolle som brobygger. <p>Mette opfordrede SG til fortsat at dele positioner fra internationale partnere mv., som var nyttigt for det videre arbejde.</p>			
5	Regnskab 2023	Katrine Skamris	Orientering
<p>Katrine fortalte at regnskabet for 2023 var afsluttet. På sidste møde i forretningsudvalget (FU) havde GF's revisor fremlagt regnskabet, og der havde været spørgsmål og drøftelser. Regnskabet skal godkendes endeligt af generalforsamlingen.</p> <p>Katrine gennemgik tallene for foreningsregnskabet. Der var bl.a. et lille overskud på resultatet, mens egenkapitalen var steget en smule. Katrine gennemgik derefter de syv projektrengskaber ift. bevillingsomsætning og budget.</p> <p>Under seminaret ville SG blive præsenteret for mere analyse både ift. halvårsregnskab og fremad ift. nye bevillinger.</p>			

6	Planlægning af styregruppeseminar i september	Rasmus Stuhr Jakobsen	Input
<p>Rasmus orienterede om at næste møde var SG's seminar d. 2.-3. september i Tisvildeleje, som var en god anledning til at dykke mere ned i enkelte områder. FU ville sammen med sekretariatet planlægge programmet, men ville også høre SG om ønsker eller gode idéer. Input kunne også sendes skriftligt efterfølgende.</p> <p>SG havde følgende forslag til programmet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En fortsættelse af drøftelsen om magtbalancer, herunder lokalisering, <i>shift the power</i> og magttomrummet. • Digitalisering og <i>tech</i>, herunder fordele og ulemper. • Evt. Afrikaplanen (hvis den var lanceret der), og hvad den ville åbne af overvejelser samt blive udfordret på interessevaretagelse og problemløsning. • Ledelse – f.eks. med indlæg om Globalnyts aktuelle serie (kunne evt. også være et element i magtbalancediskussionen) eller hvordan leder man medarbejdere i en <i>shift the power</i>-situation. <p>Mette tilføjede, at der også ville være ordinære punkter som bl.a. økonomi, vedtægtsændringer, resultatramme, strategi, medlemsengagement m.fl. Planlægningen af seminaret ville også bære præg af ressourcer på sekretariatet.</p>			
7	Globalt Fokus' repræsentation i Udviklingspolitisk Råd (UPR)	Charlotte Slente og Mattias Söderberg	Drøftelse
<p>Rasmus bød velkommen til Charlotte Slente og Mattias Söderberg fra hhv. Dansk Flygtningehjælp og Folkekirkens Nødhjælp. Charlotte var GF's repræsentant i Udviklingspolitisk Råd (UPR), mens Mattias var direkte udpeget.</p> <p>Charlotte fortalte indledningsvist om arbejdet i UPR. Charlotte havde i sin tid i UM, generelt i branchen og nu gennem rådet set nogle tendenser og markante skift i dansk udviklingsbistand, som hun delte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En stigende grad af udviklingsbistanden bruges nu på administration og flygtningemodtagelse hjemme, hvilket gør Danmark til den største modtager. Og så er Ukraine en virkelig stor modtager af bistandsmidler nu. • Tidligere blev bistanden ofte brugt på kernesektorer som f.eks. uddannelse, landbrug og vandforsyning, som fylder markant mindre i dag, hvor det i stedet er støtte til civilsamfund og nødhjælp, samt flygtningemodtagelsen i Danmark. Der er mange midler, der i dag går til klima. Den nye fond for tab og skader er et vigtigt instrument, og også i forbindelse med denne drøftes additionalitet i finansieringen. • Der har været nedgang i partnerskaber i prioritetslande i f.eks. Afrika, som i stedet er erstattet af bevillinger til kanaliseringorganisationer som f.eks. FN, øvrige globale institutioner samt civilsamfundsorganisationer. Den bilaterale bistand er altså blevet mindre. De langsigtede strategiske partnerskaber med venligtsindede regeringer i Afrika er til gengæld blevet meget længere. • Myndighedssamarbejdet er en nyere tendens. Få af disse finder sted i Afrika syd for Sahara, og ellers er fokus på Asien, særligt Kina, og også Indonesien. <p>Mattias tog ordet og uddybede UPR's rolle. Rådet er ikke kun en formalitet, men en mulighed for reelt at kunne påvirke dansk udviklingsbistand. Rådet drøfter på strategisk niveau med fokus på at sikre intentioner for bistand og sammenhæng i arbejdet. Hvis man vil påvirke detaljerne, skal man bruge hørings svar.</p> <p>Mattias forklarede hvordan civilsamfundets input bedst kan komme til gavn. Det var nok at sende en mail med et par bullets til at sikre, at det kommer ind i systemet, og det var vigtigt, at inputtet er på et strategisk niveau. Det var deres oplevelse, at UM ser på civilsamfundet som ét instrument ud af flere forskellige, som de kan bruge til at skabe udvikling, og opfordrede til at overveje hvordan civilsamfundet kan supplere de andre instrumenter som en brik i det større arbejde.</p> <p>Rasmus takkede Mattias og Charlotte for oplægget, og efterspurgte gode råd til SG eller civilsamfundet generelt. Charlotte og Mattias opfordrede igen til at bidrage tidligere i processen, da programkomiteen er den bedste indflydelsesmulighed.</p>			

	<p>SG kvitterede for forslaget, og reflekterede over høringsvaret som en mulighed, der ikke var blevet udnyttet nok, men havde et spændende perspektiv ift. at sætte fokus på civilsamfundskomponenter i f.eks. infrastrukturprogrammer.</p> <p>SG spurgte ind til lokalisering og udviklingen i Sida og Sverige, samt til potentialet i myndighedssamarbejdet og civilsamfundet som instrument. Til det sidste svarede Charlotte, at myndighedssamarbejdet nok kommer til at vokse, og at der var kommet en modenhed i de ministerier, der involverede sig. Danmark ville gerne blive i de skrøbelige lande, og dér var civilsamfundsorganisationernes arbejde og rolle vigtig. Civilsamfundets (manglende) stemme havde en opmærksomhed både nu og fremadrettet, og der var en opfattelse af, at hvis man skal nå befolkningerne, og ikke kan nå dem gennem regeringer, må det blive gennem civilsamfundsorganisationer.</p> <p>Afslutningsvist orienterede Rebekka om, at Public Affairs (PA) arbejdsgruppen i GF har drøftet UM's konsultationsproces med høringsvar, og opfordrede til at følge med på den ugentlige mail "Pol-info", hvor relevant information om både UM-høringer og UPR også deles.</p>		
8	Evt.	Rasmus Stuhr Jakobsen	Evt. input
	<p>Der var intet til eventuelt, og Rasmus sluttede mødet.</p>		